

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1a-616/2023

Prima instanță:
Judecătoria Bălți, sediul

Central

Judecător: Vitalie

Moroșanu

DECIZIE
În numele Legii
24 octombrie 2023
mun.Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți

Având în componența sa :

Președintele ședinței de judecată

Dumitru Pușca

Judecătorii

Ruslana Burdeniuc, Angela Revenco

Grefiera

Victoria Dolghii-Munteanu

Cu participarea :

Procurorului:

Lilia Prisacari

Avocatului:

Ion Țurcanu, Anatol Janu

a judecat în ordine de apel în ședință publică apelul procurorului în Procuratura Anticorupție Andrei Formusatii declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul Central din 28.07.2023.

Procedura de citare legală a fost respectată.

Procurorul Lilia Prisacari a pledat pentru admiterea apelului declarat la caz.

Avocatul Ion Țurcanu și inculpatul Racilă Anatol au pledat pentru respingerea apelului declarat la caz de acuzatorul de stat.

Avocatul Janu Anatol în interesul părții vătămate Teatrul Național de Stat "Vasile Alecsandri" a pledat pentru admiterea apelului declarat la caz de acuzatorul de stat.

Termenul de judecare a cauzei:

-în instanța de fond 23.07.2020-28.07.2023

-în instanța de apel 30.08.2023-05.12.2023

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, Colegiul penal,

CONSTATĂ:

Prin sentința Judecătoriei Bălți sediul Central din 28.07.2023,

Răcilă Anatol *****, născut la ***** , originar s. ***** , domiciliat mun. ***** , moldovean, supus militar, studii universitare, deține funcția de actor al Teatrului Național de Stat ”Vasile Alecsandri”, văduv, la întreținere nu are persoane, fără antecedente penale, posesor al buletinului de identitate seria A ***** , IDNP ***** , învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(1) Cod penal.

A fost recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(1) Cod penal, cu încetarea procesului penal în privința lui Racilă Anatol, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin.(1) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Sechestrul aplicat prin încheierea judecătoreiei Bălți sediul Central din 16.07.2020, s-a dispus a se menține până la definitivarea sentinței.

Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a constatat că, în cadrul examinării cauzei penale în instanța de judecată s-a stabilit că, Răcilă Anatol, deținând funcția de director general al Întreprinderii de Stat ”Teatrul Național de Stat Vasile Alecsandri”, numit în baza ordinului nr.60 din 26.07.1990 și activând în baza contractului individual de muncă nr.05 din 12.05.2009 încheiat între Fondator (reprezentat de către Vice-ministrul Culturii și Turismului) și administratorul Întreprinderii de Stat (Răcilă Anatol) astfel, în conformitate cu prevederile art.123 Cod penal întrunind calitate de persoană publică, exercitându-și atribuțiile de serviciu în conformitate cu prevederile art.8 al Legii nr.146 din 16.06.1994 ”privind întreprinderile de Stat” și respectiv Statutul Întreprinderii de Stat ”Teatrul Național de Stat Vasile Alecsandri” aprobat de către fondator, conform cărora, directorul întreprinderii conduce activitatea întreprinderii și asigură funcționarea ei eficientă, precum și asigură executarea deciziilor fondatorului și a consiliului de administrare, iar conform Legii contabilității cu nr.113-XVI din 27.04.2007 art.19 pct.12) Documentele de casă, bancare și de decontare, datoriile financiare, comerciale și calculate pot fi semnate unipersonal de conducătorul entității ori de două persoane cu drept de semnătură: prima semnătură aparține conducătorului sau altei persoane împuternicite, a doua-contabilului-șef sau altei persoane împuternicite, conform art.43 alin.(3) al Legii menționate Răspunderea pentru organizarea păstrării și integritatea documentelor contabile o poartă conducătorul entității, astfel în detrimentul obligațiilor asumate pentru exercițiul funcției deținute, în perioada lunilor decembrie a anului 2014-septembrie 2015, folosind intenționat situația de serviciu în scop personal și material, a dispus procurarea din contul întreprinderii pe care o conduce de la SRL ”Farmacia Ruscuța”, medicamente destinate tratamentelor personale.

Astfel, în perioada menționată, Întreprinderea de Stat ”Teatrul Național de Stat Vasile Alecsandri” în baza facturilor fiscale cu următoarele numere și serii: FB6042042 din 18.12.2014 în sumă de 5000,00 lei, FB6042083 din 17.06.2015 în sumă de 1399,98 lei, FB6042088 din 05.07.2015 în sumă de 2082,51 lei, JB3089490 din 15.09.2015 în sumă de 2912 lei reflectate ulterior în evidența contabilă a întreprinderii la compartimentul cheltuielilor, a procurat medicamente utilizate în scopul tratamentului personal de către directorul Răcilă Anatol.

Prin faptele descrise mai sus persoanei juridice Întreprinderea de Stat ”Teatrul Național de Stat ”Vasile Alecsandri” i-a fost cauzat un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 11 393,51 lei.

Prin acțiunile sale infracționale, intenționate, Răcilă Anatol a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.327 alin. (1) Cod penal - *abuzul de putere sau abuzul de serviciu, cu semnele de calificare: folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interes material și personal cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice.*

Sentința instanței de fond în termen, a fost contestată cu apel de către procurorul delegat în Procuratura Anticorupție, Andrei Formusatii, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 28.07.2023 în latura încetării procesului penal, cu rejudecarea cauzei în această latură și adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-1 recunoaște pe Răcilă Anatol ***** vinovat de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 327 alin.(1) Cod penal, cu liberarea acestuia de pedeapsă penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție, cu excluderea dispozițiilor de încetare a procesului penal. Corpurile delictive, care sunt anexate la materialele cauzei penale, a se păstra pe tot parcursul păstrării cauzei penale, în rest, a menține sentința instanței de fond.

În motivarea apelului a invocat ilegalitatea încetării procesului penal în legătura cu intervenirea termenului de prescripție, or hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul sentinței și dispozitivul este expus neclar, totodată menționând, că instanța de fond în sentință, corect a reținut vinovăția lui Răcilă Anatol ***** de comiterea infracțiunii, prevăzute de art.327 alin.(1) Cod Penal- *abuzul de putere sau abuzul de serviciu, cu semnele de calificare: folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interes material și personal cu cauzarea de daune în proporții considerabile intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice*, însă, eronat a interpretat legea procesual-penală în ce privește felurile de sentințe și, paralel cu recunoașterea lui Răcilă Anatol vinovat de comiterea infracțiunii, prevăzute de art.327 alin.(1) Cod Penal, a încetat procesul penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la

răspundere penală, astfel emițând o sentință duală atât de condamnare, cât și de încetare a procesului penal.

În acest sens a menționat faptul, că deși în partea motivată a sentinței emise în privința lui Răcilă Anatol, instanța de fond a argumentat corect vinovăția nominalizatului de comiterea faptei incriminate, cu necesitatea liberării de pedeapsă penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție, însă deja în partea dispozitivă, pe lângă faptul recunoașterii lui Racilă Anatol culpabil de comiterea infracțiunii, prevăzute de art.327 alin.(1) Cod penal, a dispus și încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

A specificat că corect s-a constatat la speță intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală a inculpatului Răcilă Anatol și instanța de fond pe lângă faptul recunoașterii sus-nominalizatului de comiterea infracțiunii incriminate urma să-l libereze de pedeapsa penală în legătură cu intervenirea termenului de prescripție, fără a înceta și procesul penal.

Astfel, consideră că instanța de fond eronat și total neargumentat, la pronunțarea sentinței pe cazul din speță a făcut referire la prevederile art.332 alin.(1) și art.391 CPP, care reglementează cazurile de emiterie a sentinței de încetare a procesului penal, or, instanța de fond eronat a făcut referire la prevederile art.391 CPP, fără a le argumenta, care nici nu reglementează ca temei de încetare a procesului penal intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

În această ordine de idei, luând în considerație faptul că instanța de fond l-a recunoscut vinovat pe Răcilă Anatol de comiterea faptei incriminate atât în partea descriptivă, cât și în cea dispozitivă, în conformitate cu prevederile art.389 alin.(1), (4) pct.3), (6) CPP, urma să emită o sentință de condamnare, care se adoptă în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare se adoptă cu liberarea de pedeapsă în cazul expirării termenului de prescripție. La adoptarea sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă, instanța argumentează în baza căror temeiuri, prevăzute de legea penală, adoptă sentința dată.

La fel, a invocat și faptul că conform art.394 alin.(1) pct.1) și 2) CPP, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată, ceea ce de fapt și a fost făcut de instanța de fond.

În susținerea apelului s-a referit la prevederile art. 395 alin.(1) pct.2) și 3) CPP, conform căror în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea

penală. În caz dacă instanța îl găsește pe inculpat vinovat, dar îl liberează de pedeapsă pe baza prevederilor respective ale Codului penal, ea este datoare să menționeze aceasta în dispozitivul sentinței, însă, instanța de fond a derogat de la aplicarea prevederilor legale respective, or, la caz, instanța de fond nici nu s-a expus asupra acestor reglementări legale.

În contextul celor expuse, a concluzionat asupra faptului că instanța de fond a pronunțat o hotărâre contrară prevederilor art. 6 al Convenției Europene a Drepturilor Omului. În acest sens, este relevantă jurisprudența CtEDO, prin care Curtea de la Strasbourg a indicat, că ”Judecătorii trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază deciziile, căci numai astfel, de exemplu, un acuzat poate exercita căile de atac prevăzute de legislația națională” (cauza Hadjianastassiou vs Grecia din 16 decembrie 1992). De asemenea, înalta Curte în cauza Fomin vs Moldovei din 11 octombrie 2011, nr.36755/06 subliniază că, rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției. Dreptul de a fi auzit, prin urmare, include nu doar posibilitatea de a prezenta argumente instanței, dar de asemenea obligația corespunzătoare a instanței de a arata, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse.” Situația descrisă mai sus, nu poate fi corectată în instanța de recurs, deoarece instanța de fond nu a soluționat în esență fondul cauzei. Eroarea comisă nu oferă posibilitatea instanței de recurs de a concluziona asupra corectitudinii aprecierii probelor și încadrării juridice a acțiunilor inculpaților de către instanță, de aceea nu poate menține sentința pronunțată de către prima instanță, dat fiind faptul, că a fost emisă o hotărâre lovită de viciul fundamental.

Arată, că împrejurările expuse atestă în mod lucid, că instanța de fond deși a judecat cauza în condițiile legii, însă a adoptat o sentință contradictorie, care nu cuprinde motivele legale pe care se întemeiază soluția, iar dispozitivul a fost expus neclar.

Consideră că eroarea dată poate fi corectată de instanța de apel fără examinarea fondului cauzei, cu casarea parțială a sentinței instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-l recunoaște pe Răcilă Anatol ***** vinovat de comiterea infracțiunii, prevăzute de art.327 alin.(1) Cod penal, cu liberarea acestuia de pedeapsă penală în legătura cu expirarea termenului de prescripție.

Apreciază că sentința instanței de fond în latura încetării procesului penal este una contradictorie, or, de fapt, instanța de judecată a emis o sentință de condamnare a inculpatului Răcilă Anatol și o asemenea sentință nu poate fi

menținută și urmează a fi casată parțial pe motivele și temeiurile invocate supra, cu excluderea dispozițiilor de încetare a procesului penal, cu liberarea acestuia de pedeapsă penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Procurorul participant Lilia Prisacari în ședința instanței de apel a susținut pe deplin apelul declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Central din 28.07.2023 pe cauza penală în privința lui Racilă Anatol, motivele apelului fiind ilegalitatea sentinței. A susținut argumentele invocate de către procuror, în principiu procurorul nu este de acord cu soluția instanței cu referire la încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție. A solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței instanței de fond din 28.07.2023, în latura încetării procesului penal, rejudecarea cauzei în această latură și adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță și a-l recunoaște vinovat pe Răcilă Anatol de comiterea art. 327 alin. (1) Cod penal, cu liberarea acestuia de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție, cu excluderea dispozițiilor de încetare a procesului penal, în rest sentința să fie menținută fără modificări.

Avocatul Janu Anatol în interesul părții vătămate ”Întreprinderea de Stat Teatrul Național Vasile Alecsandri”, în ședința instanței de apel a susținut pe deplin cererea de apel înaintată de acuzatorul de stat.

Avocatul Ion Țurcanu în interesul inculpatului Răcilă Anatol în ședința instanței de apel a solicitat respingerea ca neîntemeiat a apelului declarat la caz de acuzatorul de stat.

Inculpatul Răcilă Anatol în ședința instanței de apel a susținut poziția expusă de apărătorul său.

Audiind participanții la proces, verificând argumentele invocate în apel prin prisma probelor administrate, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul procurorului delegat în procuratura Anticorupție, Andrei Formusatii urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță reieșind din următoarele considerente.

Conform art.415 alin.(1) pct.2) CPP, *instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu în baza art.409 alin.(2) CPP, și să pronunțe o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.*

Colegiul penal ține să menționeze și prevederile art. 414 alin. (1) CPP RM, potrivit căruia se reglementează, *că instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.*

Colegiul consideră că, judecând cauza penală, instanța de fond a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală, respectându-se prevederile art.101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu-din punct de vedere al coroborării lor, corect fiind încadrate acțiunile inculpatului Răcilă Anatol în baza art. 327 alin. (1) Cod penal, vinovăția acestuia fiind demonstrată prin totalitatea de probe ale cauzei penale, cercetate în instanța de fond, parte a sentinței care nici nu a fost contestată de către acuzatorul de stat, deci just concluzionând privind vinovăția inculpatului pentru fapta reținută ca fiind demonstrată în sarcina inculpatului.

La fel, instanța de apel reține ca fiind justă constatarea de către instanța de fond a intervenirii termenului de prescripție în cazul din speță, reținându-se just faptul, că conform actului de învinuire, faptele infracționale au fost săvârșite de Răcilă Anatol în perioada decembrie 2014-septembrie 2015, astfel încât, la speță urmând a se ține cont de pedeapsa prevăzută de lege în vigoare la momentul săvârșirii faptei, în acest context menționându-se că sancțiunea prevăzută la art. 327 alin. (1) Cod penal (în vigoare la momentul săvârșirii faptei) prevede în calitate de pedeapsă principală amenda în mărime de la 300 la 800 unități convenționale sau închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

În conformitate cu prevederile art. 16 alin. (3) Cod penal, infracțiuni mai puțin grave se consideră faptele pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 5 ani inclusiv.

Totodată, Colegiul va casa sentința în această parte, considerând necesar de a-l libera pe inculpatul Răcilă Anatol condamnat în temeiul art. 327 alin. (1) Cod penal de executarea pedepsei în legătură cu intervenirea termenului de prescripție din următoarele considerente.

Astfel, Colegiul penal relevă faptul că conform art.394 alin.(1) pct.1) și 2) CPP, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată, ceea ce de fapt și a fost făcut de instanța de fond, totodată în corespundere cu art.395 alin.(1) pct.2) și 3) CPP, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală. În caz dacă instanța îl găsește pe inculpat vinovat, dar îl liberează de pedeapsă pe baza prevederilor respective ale Codului penal, instanța urmează obligatoriu să menționeze aceasta în dispozitivul sentinței, ceea ce la speță nu se atestă, astfel instanța de apel atestă caracterul contradictoriu al actului judecătoresc, or

motivarea soluției nu corespunde cu cea conținută din partea dispozitivă a acestuia.

Conform art. 53 lit. g) Cod penal, persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile: ...prescripției de tragere la răspundere penală.

Relevant speței Colegiul penal consideră prevederile art. 389 alin.(4) pct.3 CPP, conform căror sentința de condamnare se adoptă fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.

Ținând cont de faptul că, infracțiunea prevăzută de art. 327 alin. (1) Cod penal conform art. 16 alin. (2) Cod penal, face parte din categoria celor mai puțin grave, iar în conformitate cu prevederile art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave, totodată, inculpatul nu s-a eschivat de la judecarea cauzei, Colegiul având în vedere că infracțiunea imputată a fost comisă în perioada decembrie 2014-septembrie 2015, consideră necesar a-l libera pe Răcilă Anatol de executarea pedepsei în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

În baza celor expuse, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul procurorului delegat în Procuratura Anticorupție Andrei Formusatii urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței instanței de fond, și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit ordinii prevăzute pentru prima instanță în sensul menționat supra.

Conducându-se de art. 415 alin. (1), pct. 2) CPP RM, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

d e c i d e:

Admite apelul procurorului delegat în Procuratura Anticorupție Andrei Formusatii declarat împotriva sentinței Judecătoriei Bălți sediul Central din 28.07.2023, sentință ce se casează parțial, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță după cum urmează.

Răcilă Anatol se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 327 alin. (1) Cod penal la momentul comiterii infracțiunii, cu liberarea de pedeapsă în legătură cu intervenirea termenului de prescripție prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal.

În rest se mențin dispozițiile sentinței instanței de fond.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 (două) luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunțată în ședință publică la **05.12.2023**.

Președinte de ședință, judecător:

Dumitru PUȘCA

Judecătorii:

Ruslana BURDENIUC

Angela REVENCO